SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:956

av Åsa Coenraads (M)

Bältrosvaccin för äldre

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa bältrosvaccin för äldre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt svenska registerstudier insjuknar drygt 30 procent av den svenska befolkningen i bältros minst en gång i sitt liv. Upp till 5–6 procent av befolkningen drabbas dessutom av ytterligare en eller flera episoder av bältros senare i livet.

Bältros kan vara en smärtsam sjukdom, som ibland kan ge en långdragen smärta, så kallad postherpetisk neuralgi. Detta drabbar ungefär 10 till 20 procent av dem som får bältros och incidensen ökar med åldern. Cirka 33 000 personer söker sig årligen till primärvården och cirka 1 200 personer är i behov av sjukhusvård. Sedan 2018 finns ett vaccin mot bältros som är godkänt inom EU för äldre och fler finns på marknaden nu.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar generellt att personer som är 65 år och äldre vaccineras mot bältros, eftersom immunförsvaret försämras med stigande ålder och risken för bältros därmed ökar.

Folkhälsomyndighetens vägledning med rekommendationer om vilka som skulle ha en medicinsk nytta i ett folkhälsoperspektiv är avsedd att utgöra ett stöd till regionerna för beslut om, och i så fall hur vaccination mot bältros ska implementeras och huruvida

man ska ta ut avgifter eller inte. Det faller på regionerna att besluta om att subventionera vaccinationer till vissa grupper, eller att erbjuda dem helt kostnadsfritt. Vaccination ingår idag inte i det allmänna vaccinationsprogrammet och Sveriges regioner gör idag väldigt olika när det kommer till subvention och rekommendation av just bältrosvaccination till äldre. Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccinet just till personer som är 65 år eller äldre och till vuxna med nedsatta immunförsvar.

Insjuknande i bältros kan tänkas öka markant i framtiden då barnvaccineringen gått ner i vissa grupper och smittan ökar i samhället. Bältros medför inte bara stor smärta och lidande för den äldre utan även en stor samhällsekonomisk kostnad med belastning på vården. Detta hade kunnat begränsat avsevärt med en allmän vaccinering av främst äldre.

Åsa Coenraads (M)